

Formulář pro posuzování diplomových prací

Jméno studentky: Bc. Michaela Cengrová

Studijní program: EKS

Název diplomové práce: Fotografie a její autenticita v kontextu debaty o šíření dezinformací v online prostředí

Jméno posuzovatele/ky: Mgr. Irena Řehořová PhD.

Okruhy hodnocení diplomové práce:

A) Formální kritéria

Formální struktura a úprava práce, úplnost povinných částí práce, gramatická a stylistická stránka, korektní a jednotné uvádění zdrojů.

Hodnocení (0-10 bodů): **10**

Připomínky a komentáře:

Práce obsahuje všechny povinné části. Vyzdvihla bych její výbornou jazykovou úroveň: text je psán kultivovaným stylem, gramatické či stylistické chyby se v něm prakticky nevyskytují. Autorka korektně cituje a uvádí zdroje dle požadovaných norem. Zaznamenala jsem pouze jednu nepřesnost, a to v odkazu na práci Susan Sontagové, kde je na místě spoluautora uveden Pavel Vančát, který knihu pouze přeložil.

B) Struktura práce

Jasně formulování problému, vymezení cíle a jeho soulad s obsahem práce, celková koncepce a struktura práce, adekvátnost postupu a návaznost jednotlivých částí práce.

Hodnocení (0-10 bodů): **10**

Připomínky a komentáře:

Autorka si vytkla jasné téma a v práci plní, co si stanovila jako cíl. Text má přehlednou strukturu a promyšlenou koncepci, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují.

C) Rozbor tématu

Identifikování a vysvětlení základních pojmů a koncepcí, rozsah a relevantnost použité literatury, úroveň práce s odbornou literaturou, adekvátnost výkladu použitých textů.

Hodnocení (0-10 bodů): **9**

Připomínky a komentáře:

Autorka vychází ze solidní báze relevantní české i cizojazyčné literatury. Prokazuje velmi dobrou orientaci v problematice, stejně jako schopnost adekvátně vyložit teze citovaných autorů. Dostatečnou pozornost věnuje také vymezení klíčových pojmů. Jediné, co v tomto ohledu v práci trochu postrádám, je kritická reflexe zvolených přístupů. Konkrétně mám na mysli např. pojmové rozlišení „fotografie“ a „reprofoto“, kterým Silverio vyjadřuje distinkci mezi soukromou a masově šířenou fotografií. Na str. 12 autorka správně

píše, že „fotografie má mnohoznačnou povahu. (...) Každá fotografie vyžaduje jiný přístup, a každá také zakládá jiná diskursivní očekávání. Mění se v závislosti na kontextu, ve kterém jsou vykládány, mění se v čase (...).“ Není pak ale Silveriovo vměštnání různých typů fotografií do dvou kategorií (v závislosti jednak na způsobu šíření snímku, jednak na tom, nakolik je divák obeznámen s tím, co fotografie zobrazuje) také příliš zjednodušující? Nijak nezpochybňuji, že vzhledem k tématu práce je tato analytická distinkce užitečná, jen by myslím bylo na místě zmínit její možná omezení.

D) Aspekt originality

Vlastní autorská analýza řešeného problému, schopnost samostatně a tvořivě uvažovat a navrhnout řešení, vlastní argumentační a formulační úroveň.

Hodnocení (0-10 bodů): **10**

Připomínky a komentáře:

Práce je rozdělena na dvě části. V první se autorka od obecnějších úvah o povaze fotografie a představení konceptů souvisejících se šířením dezinformací v on-line prostředí dostává k technikám manipulace se samotnou fotografií či jejím popisem. V kapitole 4 pak shrnuje současné možnosti ověřování autenticity fotografií cirkulujících na internetu.

Na tyto pasáže navazuje část věnovaná 5ti příkladům, které vhodně ilustrují témata probíraná v předchozím textu. Zároveň na nich autorka ukazuje, k jakým informacím o fotografii a jejím původu se lze dopátrat díky fact-checkovým platformám a za využití volně dostupných webových nástrojů na zpětné vyhledávání obrázků, jaké nabízí Google či TinEye.

Všechny části práce přispívají k postupnému rozvíjení vlastního tématu a je v nich patrná argumentační linie, která zajišťuje koherenci textu. Autorka prokazuje schopnost formulovat myšlenky jasně a přehledně.

E) Význam práce

Formulování jasných a zdůvodnitelných závěrů, adekvátnost a úplnost splnění cílů práce, celková odborná úroveň a přínos práce.

Hodnocení (0-10 bodů): **9**

Připomínky a komentáře:

Význam práce spatřuji především ve snaze zmapovat problematiku, která je aktuálně diskutovaným problémem, a to nejen v oblasti žurnalistiky. Práce si vytkla jasné téma a podle mého názoru úspěšně splnila, co si předsevzala.

K závěrům mám jen několik poznámek. Skutečnost, že dezinformování prostřednictvím falešného „ukotvení“ snímku, tj. poskytnutím zavádějících informací o kontextu jeho vzniku, je více rozšířené než samotná manipulace s obsahem obrazu podle mého názoru není až tak překvapivé. Jednak proto, že přidat jakýkoli popis je technicky i časově méně náročné než upravit snímek v grafickém programu, čehož si ostatně autorka sama všimá. Jednak z toho důvodu, že jakmile je fotografie předem aranžovaná nebo následně upravovaná způsobem, který mění její vyznění, její popis prakticky vždy bude také zavádějící. Patrné je to i z příkladů představených v práci. U většiny z nich najdeme kombinaci více postupů, které lze

považovat za nekorektní: u jednoho je to výrazný ořez a zavádějící doprovodný text, u jiného aranžovanost scény, opět v kombinaci se zavádějícím popiskem, u dalšího fotomontáž a znovu text, který nepravdivě informuje o situaci, v níž fotografie vznikla. Také fotografie pořízená u hořící katedrály kromě „manipulace kontextu“ pravděpodobně porušuje ještě další pravidlo vyžadované etickým kodexem seriózního fotožurnalismu: „být přesný a vyčerpávající“ (viz. s. 50), neboť podle všeho zachycuje okamžik, který nevystihuje reakci postav na to, co se odehrává na pozadí.

Otázky na obhajobu:

Součet bodů (0-50 bodů): **48**

Celkové hodnocení (známka)*: 1

Hodnotící stupnice:

50-40 bodů: 1 – výborně

39- 25 bodů: 2 – velmi dobře

24- 15 bodů: 3 – dobře

14-0 bodů: 4 – nedostatečně

* V případě, že některý z okruhů hodnocení A), B), C), D) je hodnocený počtem bodů 0, práce je klasifikována známkou 4.

Datum:

.....
podpis